

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W GLIWICACH ZA ROK 2025

**wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej
(na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)
i systemu pieczy zastępczej
(na podstawie art. 182 ust. 5 ustawy z 9 czerwca 2011 r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)**

SPIS TREŚCI:

Kancelaria	strona 3
Osoby z niepełnosprawnościami i starsze	strona 3 – 11
Świadczenia, rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza oraz usamodzielnienia	strona 11 – 15
Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	strona 15 – 18
Monitoring 3-letniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2024-2026	strona 18 – 19
Mieszkanie treningowe w Bojszowie	strona 19
Pomoc dla ofiar wojny w Ukrainie	strona 20
Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	strona 20 – 23
Sprawy finansowo-księgowe i kadr	strona 23 – 27
Zespół do spraw projektów celowych	strona 27 – 28
Zestawienie potrzeb Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach	strona 28

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach realizuje zadania powiatu określone w:

- 1) ustawie o pomocy społecznej,
- 2) ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 4) ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Na podstawie Zarządzenia Starosty Gliwickiego Nr 70/2011 z 25.10.2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zostało wskazane jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie gliwickim.

Rodzaj zadań oraz sposób ich realizacji przez PCPR określa Statut PCPR w Gliwicach (Uchwała Nr XVIII/98/2012 Rady Powiatu Gliwickiego) oraz Regulamin Organizacyjny PCPR w Gliwicach (Uchwała Nr 977/2018 Zarządu Powiatu Gliwickiego).

KANCELARIA

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zarejestrowano:

- **11 405** pism przychodzących;
- **9 509** pism wychodzących;
- **175** umowy zawarte pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach a osobami prywatnymi bądź firmami;
- **961** decyzji administracyjnych.

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I STARSZE

A. Zadania dotyczące osób z niepełnosprawnościami wynikające m.in. z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- opracowywanie i realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie realizowanych zadań z zakresu ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON oraz opracowywanie projektów uchwał Rady i Zarządu Powiatu Gliwickiego, zarządzeń Dyrektora PCPR dotyczących zadań dofinansowywanych ze środków PFRON,
- prowadzenie zadań związanych z działalnością warsztatów terapii zajęciowej, w tym przygotowywanie umów dotyczących współfinansowania WTZ, przygotowywanie porozumień dotyczących odpłatności części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON, sprawowanie kontroli nad działalnością WTZ, dokonywanie corocznej oceny działalności WTZ,
- współpraca z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych, w tym przedstawianie projektów uchwał do opiniowania, organizacja i obsługa spotkań,
- realizacja programów celowych zleconych przez PFRON, m.in. programu „Aktywny Samorząd”, Wyrównywanie Różnic Między Regionami, Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie i Mieszkanie dla absolwenta.
- realizacja programów dofinansowywanych z Funduszu Solidarnościowego: Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

B. Zadania dotyczące osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, wynikające z ustawy o pomocy społecznej:

- prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie kierowania osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie,
- sprawowanie nadzoru merytorycznego nad działalnością oraz przeprowadzanie kontroli Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie,
- współdziałanie z WES w ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących prowadzenia i rozwoju ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- opracowanie rocznych sprawozdań z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gliwickiego na lata 2021–2026,

- przygotowywanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
- współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w zakresie realizowanych zadań z zakresu ustawy o pomocy społecznej.

1. Zadania wynikające z ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 913 ze zm.).

1.1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:

Tabela nr 1: Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2025 r. na podstawie złożonych wniosków – realizator PCPR w Gliwicach

Lp.	Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Kwota wydatkowana ze środków PFRON
1.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	274	118	156	539 713,50 zł
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej	3	3	0	0,00 zł
	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych	19	6	13	23 812,19 zł
	Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne	600	41	559	643 515,79 zł
3.	Likwidacja barier architektonicznych	28	8	20	235 884,44 zł
4.	Likwidacja barier w komunikowaniu się	19	6	13	31 189,50 zł
5.	Likwidacja barier technicznych	55	9	46	253 594,72 zł
6.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	2	0	2	53 265,00 zł
Ogółem		1000	191	809	1 780 975,14 zł

Zródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2025 r.

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej.

W powiecie gliwickim funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Ośrodku Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie, prowadzone przez Caritas Archidiecezji Katowickiej – **dla 50 osób**, w tym 2 mieszkańców z powiatu rybnickiego oraz 1 mieszkańca z powiatu mikołowskiego.
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pyskowicach, prowadzone przez Stowarzyszenie Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” – **dla 36 osób**, w tym 3 mieszkańców z powiatu tarnogórskiego.

Tabela nr 2: Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2025 r.

Nazwa zadania	Ilość warsztatów	Ilość uczestników	Kwota wydatkowana ze środków PFRON
Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej	2	86	3 026 856,00 zł

Zródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2025 r.

W zajęciach terapeutycznych prowadzonych w warsztatach terapii zajęciowej w ciągu całego 2025 r. uczestniczyło łącznie 105 osób, w tym:

- 89 osób uczestniczyło w WTZ działających na terenie powiatu gliwickiego,
- 16 osób uczestniczyło w WTZ działających na terenie innych powiatów w tym 1 osoba w powiecie rybnickim, 1 osoba w Zabrze i 14 osób w Gliwicach.

1.2. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudniania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach:

Tabela nr 3: Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w 2025 r. – Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach.

L.p.	Nazwa zadania	Kwota wydatkowana ze środków PFRON	Liczba osób objętych aktywizacją
1.	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych	5 905,49 zł	1
2.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu	193,60 zł	1
Ogółem		6 099,09 zł	2

Źródło: Sprawozdanie PUP w Gliwicach za 2025 r.

1.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na wielu obszarach wsparcia i pomocy osobom z niepełnosprawnościami ściśle współpracuje z 7 organizacjami pozarządowymi, działającymi na terenie powiatu gliwickiego, są to:

- PTTK Gliwice, Koło TRION z Knuruwa,
- Stowarzyszenie Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” prowadzące Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pyskowicach z siedzibą w Bycinie,
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Knurowie,
- Stowarzyszenie Środowisk Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół JA-TY-MY w Pyskowicach,
- Polski Związek Niewidomych, Koło w Gliwicach,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej,
- Caritas Diecezji Gliwickiej.

W czerwcu 2025 r. Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Knurowie otrzymał ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowanie do wycieczki: „Atrakcje Ziemi Kłodzkiej” dla 41 osób w tym 21 osób z niepełnosprawnościami a w sierpniu PTTK Gliwice Koło TRION w Knurowie otrzymał dofinansowanie do wycieczki: „Świątokrzyski Rajd Aktywnych” dla 25 osób w tym 13 osób z niepełnosprawnością, która została dofinansowana w ramach dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 53 265,00 zł.

1.4. Współpraca z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.

W 2025 r. odbyło się 5 spotkań Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych. Opiniowane były projekty uchwał o podziale środków finansowych na realizację zadań powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz zaopiniowanie Procedury przyznawania dofinansowania ze środków PFRON dla osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących w Powiecie Gliwickim.

1.5. Programy realizowane w 2025 r. na rzecz osób z niepełnosprawnościami dofinansowane ze środków PFRON – wynikające z art. 47 ustawy.

• Program „Aktywny samorząd” („AS”).

Realizowany jest od 2012 r. na podstawie umowy zawartej pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Śląski a Powiatem Gliwickim. **Głównym celem programu** jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W głównej mierze osoby z niepełnosprawnościami korzystały w ramach programu z dofinansowań do zadania: „dodatek na opłaty za energię elektryczną” oraz „pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania”.

Tabela nr 4: Zadania realizowane w ramach „AS” oraz kwoty wydatkowane w roku 2025 r.

Lp.	Obszar programu	Ilość złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Kwota wydatkowana ze środków PFRON
1.	Moduł I	209	23	186	436 345,38 zł
2.	Moduł II	31	2	29	65 102,50 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2025 r.

1.6. Dodatkowe działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami w 2025 r.

- **Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.**

W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach po raz kolejny przystąpiło do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025**, realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Ogólna kwota środków Funduszu Solidarnościowego przekazanych przez wojewodę na realizację ww. Programu wyniosła: 904 893,00 zł.

Z Programu skorzystało 50 mieszkańców Powiatu Gliwickiego, których wspierało 45 asystentów. Łączna kwota wydatkowana w 2025 r. wyniosła 871 717,03 zł. Uczestnik programu za usługi asystenta nie ponosił żadnej odpłatności.

Powyższe usługi polegały na pomocy asystenta w wykonywaniu przez uczestnika programu czynności dnia codziennego, wyjściu, powrocie i dojazdach w wybrane miejsca, załatwianiu spraw urzędowych, korzystaniu z dóbr kultury, tj. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawy, itp.

- **Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.**

W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach po raz kolejny przystąpiło do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **„Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025**, realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Ogólna kwota środków Funduszu Solidarnościowego przekazanych przez Wojewodę Śląskiego na realizację ww. Programu wyniosła: 193 035,00 zł.

Program był realizowany w dwóch formach:

a) w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością – z tej formy skorzystało 15 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami,

b) w ramach pobytu całonocnego, w tym:

– w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością – z tej formy skorzystało 7 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami,

łączna kwota wydatkowana w 2025 r. wyniosła 188 535,83 zł.

Program miał na celu czasowe odciążenie opiekunów osób z niepełnosprawnościami od codziennych obowiązków łączących sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością z zapewnieniem czasu na odpoczynek i regenerację.

- **Program „SAMODZIELNOŚĆ-AKTYWNOŚĆ-MOBILNOŚĆ!” – Mieszkanie dla absolwenta.**

Celem Programu było wsparcie w rozpoczynaniu niezależnego życia absolwentów z niepełnosprawnością kończących naukę w szkołach, poprzez dofinansowanie wynajmu mieszkań.

Wysokość dofinansowania zależała od lokalizacji mieszkania oraz od niepełnosprawności absolwenta. Na wyższe dofinansowanie mogły liczyć osoby poruszające się na wózkach, czyli wymagające mieszkania bez barier architektonicznych.

Przedmiotem dofinansowania objęto koszty wynajęcia mieszkania, ponoszone w okresie 36 miesięcy.

Umowa z PFRON zawarta została w roku 2022 na łączną kwotę: 93 777,36 zł.

W 2025 r. kontynuowano 1 umowę zawartą w 2023 r. z absolwentem wynajmującym mieszkanie w Warszawie. Wydatkowana kwota w 2025 r. w ramach ww. Programu wyniosła 3 449,60 zł.

Program z końcem 2025 r. został zakończony a od 2026 r. został wprowadzony jako Moduł III w programie Aktywny Samorząd.

• **Program „SAMODZIELNOŚĆ-AKTYWNOŚĆ-MOBILNOŚĆ!” – Dostępne mieszkanie.**

Celem Programu był wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

W 2024 r. pomimo akcji informacyjnej przeprowadzonej w mediach oraz za pośrednictwem organizacji pozarządowych i ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu gliwickiego, do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach nie wpłynął żaden wniosek z tego tytułu.

Umowa z PFRON zawarta została od 17.08.2022 r. do 31.12.2027 r. na łączną kwotę: 72 937,96 zł.

Program z końcem 2025 r. został zakończony a od 2026 r. został wprowadzony jako Moduł III w programie Aktywny Samorząd.

2. Zadania wynikające z ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.)

2.2. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w oparciu o art. 19 pkt 17 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zobowiązane jest do sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej Wojewodzie Śląskiemu.

Sprawozdawczość przekazywana jest w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego CAS (Centralna Aplikacja Statystyczna).

Tabela nr 5: Sporządzane sprawozdania w 2025r.

Miesięcznie	Kwartalnie	Półrocznie	Rocznie
<ul style="list-style-type: none"> - Informacja o domach pomocy społecznej, - Informacja o ilości osób korzystających z usług ośrodka wsparcia, - Informacja o liczbie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie danego powiatu, - Liczba dzieci w stosunku do których sąd wydał postanowienie o umieszczeniu w pieczy zastępczej, a niedopr. do pieczy, - Finansowanie zadań z zakresu pieczy zastępczej dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium RP, - Zapotrzebowanie na środki dotyczące dodatku motywacyjnego, - Zapotrzebowanie na środki finansowe programu korekcyjno-edukacyjnego, - Zapotrzebowanie na środki finansowe programu psych-terap. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zbiory centralne programu SI Pomost, - Informacja zbiorcza dot. rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia mieszkańców domów pomocy społecznej, - Monitoring sytuacji dzieci w kontekście niewykonanych postanowień sądowych - Zapotrzebowanie na dotacje z rezerwy celowej budżetu państwa z przeznaczeniem na finansowanie zadań z pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - MRiPS-03-P, - Składki zdrowotne, - Składki emerytalno- rentowe, - Sprawozdanie rzeczowo- finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, - Sprawozdanie dotyczące programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - MRiPS-05, - MRiPS-06, - Ocena zasobów pomocy społecznej – art. 16a ustawy o pomocy społecznej, - Przemoc w rodzinie, - MRiPS-03-R, - Składki zdrowotne, - Składki emerytalno- rentowe.

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2025 r.

Sporządza się także:

- Sprawozdania jednorazowe z określonymi terminami ich przekazania, m.in.: staż adaptacyjny, działalność punktów interwencji kryzysowej w roku poprzednim, rozwój SDS, rozliczenia otrzymanych dotacji i itp.
- Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON, przekazywane w systemie SOW (system obsługi wsparcia), bezpośrednio do PFRON w Warszawie.
- Sprawozdanie z realizacji programu Aktywny Samorząd w terminach: styczeń, kwiecień, październik, przekazywane e-puapem do PFRON w Katowicach.
- Sprawozdanie z realizacji programu „SAMODZIELNOŚĆ-AKTYWNOŚĆ-MOBILNOŚĆ!” – Mieszkanie dla absolwenta i Dostępne mieszkanie.

Ponadto we współpracy z Wydziałem Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Gliwicach w zakresie sprawozdawczości realizowano również sprawozdawczość dotyczącą:

- miesięcznego przekazywania zweryfikowanych informacji o liczbie osób korzystających z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie,
- miesięcznego weryfikowania pod względem merytorycznym tabeli: „Informacja o domach pomocy społecznej”,
- danych do sprawozdania rzeczowo-finansowego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- zapotrzebowania na środki dotyczące dodatku motywacyjnego,
- danych dotyczących wykorzystania środków z dotacji, Funduszu Pracy, Funduszu Pomocy.
- realizacji programów „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 oraz „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 przekazywane w generatorze Funduszu Solidarnościowego bezpośrednio do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

2.2. Sporządzanie oceny w zakresie zasobów pomocy społecznej.

Na podstawie art.16 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy.

Zgodnie z art.16a ust.4 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w 2025 r. ww. ocena została omówiona na posiedzeniu Komisji Zdrowia i Wsparcia Rodziny i przedstawiona na kwietniowej sesji Rady Powiatu Gliwickiego.

2.3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie.

Zgodnie z art. 20 ust.1 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W powiecie gliwickim w 2025 r. funkcjonował jeden ośrodek wsparcia tego typu prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek M.B. Uzdrawienie Chorych w Knurowie. Ośrodek realizował powyższe zadanie na zlecenie powiatu gliwickiego.

W 2025 r. ogłoszono przy udziale Wydziału Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – środowiskowego domu samopomocy (koedukacyjny) – 50 miejsc, w wyniku którego 22 grudnia 2025 r. zawarta została umowa z podmiotem, który przedłożył prawidłową ofertę, na okres od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.

Koszt utrzymania Środowiskowego Domu Samopomocy w całości finansowany jest ze środków budżetu państwa.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie ma charakter ponadlokalny i oferuje specjalistyczne usługi opiekuńcze w formie dziennej dla 50 osób.

Oferta usług kierowana jest przede wszystkim do osób, które mają trudności w samodzielnym przewidywaniu trudnych sytuacji życiowych, w tym w odnalezieniu się w środowisku rodzinnym i społecznym. Dom zapewnia także rehabilitację dostosowaną do indywidualnych potrzeb każdego uczestnika. Osobami uprawnionymi do korzystania z oferty Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie są:

- osoby z diagnozą zaburzeń psychicznych,
- osoby niepełnosprawne intelektualnie.

W 2025 r. z usług ŚDS skorzystało łącznie 52 osoby w tym 10 mieszkańców Gliwic oraz 1 mieszkaniec powiatu rybnickiego. W tym celu zawarto stosowne porozumienia.

Łącznie wydano 99 decyzji administracyjnych.

2.4. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem.

W roku 2025 do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach wpłynęły dwa wnioski o przyznanie pomocy w ramach programu integracyjnego dla osoby, która uzyskała ochronę międzynarodową. W przypadku pierwszej z osób nastąpiło uchybienie terminu do złożenia wniosku o przyznanie pomocy w ramach Indywidualnego Programu Integracyjnego, tj. obecnie 60 dni od chwili otrzymania decyzji o nadaniu statusu uchodźcy lub udzieleniu ochrony uzupełniającej. Natomiast drugiej osobie odmówiono przyznania pomocy, ponieważ w toku postępowania stwierdzono, mając na uwadze sytuację życiową wnioskodawcy, brak zasadności sporządzenia Indywidualnego Planu Integracji.

2.5. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Domy pomocy społecznej stanowią istotny element systemu wsparcia społecznego, zapewniając całodobową opiekę oraz pomoc osobom, które z uwagi na wiek, stan zdrowia lub trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie funkcjonować. Ich celem jest nie tylko zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych, lecz także wspieranie mieszkańców w codziennym życiu, podtrzymywanie ich sprawności, samodzielności oraz godności. Placówki te działają na podstawie obowiązujących przepisów prawa i oferują pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb osób wymagających stałej opieki.

Na terenie powiatu gliwickiego w 2025 r. funkcjonowało 5 ponadlokalnych domów pomocy społecznej:

- 2 prowadzone przez powiat gliwicki
- 3 prowadzone przez podmioty niepubliczne na zlecenie powiatu gliwickiego, na podstawie umów o realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

Łączna liczba miejsc statutowych we wszystkich pięciu domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiła **405** miejsc.

Wykaz domów pomocy społecznej prowadzonych przez powiat gliwicki w 2025 r.

1) Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” w Sośnicowicach – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewcząt i kobiet).

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2025 r. **7 953,84 zł.**

2) Dom Pomocy Społecznej „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyzn).

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2025 r. **7 837,89 zł.**

Wykaz domów pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie powiatu gliwickiego w 2025 r.

1) Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży prowadzony przez Zakon Ojców Kamilianów w Pilchowicach – przeznaczony dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopców).

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2025 r. **6 804,50 zł.**

2) Dom Pomocy Społecznej Caritas Diecezji Gliwickiej w Wiśniczach, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2025 r. **7 004,38 zł.**

3) Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (kobiet i mężczyzn).

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2025 r. **6 374,52 zł.**

Tabela nr 6: Liczba miejsc statutowych, liczba mieszkańców oraz liczba osób oczekujących na umieszczenie w poszczególnych domach pomocy społecznej – stan na dzień 31.12.2025 r.

L. p.	Dom Pomocy Społecznej	Liczba miejsc statutowych	Liczba mieszkańców		Liczba oczekujących na umieszczenie
			liczba kobiet	liczba mężczyzn	
1.	DPS „Ostoja” w Sośnicowicach	124	124	0	1
2.	DPS „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej	51	0	49	0
3.	DPS Caritas Diecezji Gliwickiej w Wiśniczach	80	55	24	3
4.	DPS dla Dzieci i Młodzieży prowadzony przez Zakon Ojców Kamilianów w Pilchowicach	60	0	59	0
5.	DPS Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek M.B. Uzdrawienie Chorych w Knurowie	90	45	45	4

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2025 r.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, według zasad określonych w art. 60-64 ww. Ustawy. Pobyt mieszkańców skierowanych do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004 r. opłacany jest do wysokości średniego kosztu utrzymania. Średni koszt utrzymania ustalany jest corocznie przez organ prowadzący dom lub zlecający prowadzenie domu, w oparciu o koszty działalności domu. Opłatę ponosi mieszkaniec, rodzina i gmina.

Zapis art. 53 ust. 8 Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zachowuje dla osób umieszczonych w domu pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego do 31 grudnia 2003 r. dotychczasowe zasady odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej określone w art. 35, uchylonej od 1 maja 2004 r. Ustawie z 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej. Przepis ten ma nadal zastosowanie do wyżej wymienionej grupy mieszkańców domu pomocy społecznej. W oparciu o ten przepis Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach wydaje decyzje o odpłatności, która ustalana jest w wysokości nie większej niż 70% dochodu mieszkańca oraz części finansowanej z budżetu Państwa do wysokości średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji.

Tabela nr 7. Liczba wydanych decyzji administracyjnych dotyczących umieszczenia, kierowania oraz naliczania opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Gliwickiego w 2025 r.:

Rodzaj decyzji	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
Umieszczających	56
Dotyczących odpłatności za pobyt (zmiany, uchylenia, ustalenia odpłatności)	152
Inne (wygaszające/uchylające/zmieniające termin obowiązywania/zawieszające/umarzające postępowanie)	18

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2025 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością 5 domów pomocy społecznej na terenie powiatu gliwickiego. W 2025 r. odbyła się kontrola w Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie Przedmiotem kontroli było:

- opracowywanie i realizacja indywidualnych planów wsparcia mieszkańców,
- posiadanie procedur wewnętrznych w placówkach,
- stymulowanie, nawiązywanie, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i społecznością lokalną,
- wskaźnik zatrudnienia.

W kontrolowanym Domu Pomocy Społecznej w Knurowie nie stwierdzono w przedłożonej dokumentacji nieprawidłowości.

Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej 14 września 2025 r. uczestniczyli w pikniku edukacyjnym – „Twoje miejsce jest wśród nas”, zorganizowanym na terenie boiska w Wilczy we współpracy z DPS „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej. Wydarzenie stanowiło okazję do aktywnego i wspólnego spędzenia czasu, integracji oraz podtrzymywania relacji społecznych. Udział w tego typu inicjatywach pokazuje, że mieszkańcy DPS nie funkcjonują wyłącznie w przestrzeni placówki, lecz aktywnie uczestniczą w życiu społecznym, budując relacje z lokalną społecznością.

ŚWIADCZENIA, RODZINNA I INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA ORAZ USAMODZIELNIENIA

I. Zadania z zakresu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej:

1. Rodzinna Piecza Zastępcza obejmuje następujące obszary działań:

a) pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, a w szczególności:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wraz z pełną weryfikacją ich predyspozycji i motywacji,
- organizowanie szkoleń dla ww. kandydatów.

b) współpraca z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz na rzecz poprawy sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej poprzez:

- bieżącą współpracę z ww. środowiskami pieczy zastępczej oraz zapewnianie ww. stałej pomocy i wsparcia w wypełnianiu powierzonych funkcji,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

2. Instytucjonalna Piecza Zastępcza obejmuje następujące obszary działań:

- a)** poszukiwanie i pozyskiwanie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- b)** udział w posiedzeniach dotyczących zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- c)** zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- d)** współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

II. Zadania z zakresu świadczeń:

- a)** prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie kierowania oraz ustalania bądź odstąpienia od ustalenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym funkcjonującym na terenie powiatu gliwickiego,

- b) prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie przyznawania świadczeń rodzinom zastępczym, rodzinnym domom dziecka oraz usamodzielnianym wychowankom,
- c) prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, w zakładzie opiekuńczo–lecznicy, w zakładzie pielęgnacyjno–opiekuńcym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- d) przygotowywanie list wypłat świadczeń i dodatków dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- e) kompletowanie i prowadzenie dokumentacji niezbędnej do zawarcia porozumień między powiatami w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie i wychowanie,
- f) wydawanie zaświadczeń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego niezbędnych do otrzymania świadczenia wychowawczego z ZUS,
- g) prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie umieszczania oraz odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu gliwickiego,
- h) monitorowanie i wspieranie wychowanków przebywających w mieszkaniu treningowym w Bojszowie,
- i) realizacja zadań dotyczących udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy oraz mających trudności w integracji ze środowiskiem.

III. Zadania z zakresu usamodzielnień:

- a) dokonywanie aktualizacji, oceny etapowej Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU), monitorowanie kontynuowania przez wychowanków edukacji poprzez występowanie z wnioskami o udostępnienie danych osobowych do szkół i uczelni, w których uczą się usamodzielniani wychowankowie,
- b) współpraca z usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej,
- c) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u usamodzielniających się wychowanków,
- d) monitorowanie sytuacji życiowej usamodzielnianych wychowanków, w tym edukacyjnej oraz wspieranie ich w realizacji życiowych planów,
- e) bieżąca współpraca z usamodzielnianymi wychowankami (utrzymywanie kontaktu telefonicznego, osobistego, w tym wizyty w miejscu zamieszkania),
- f) określanie zasadności przyznania pomocy na zagospodarowanie i usamodzielnienie oraz weryfikacja prawidłowego wydatkowania ww. pomocy.

IV. Realizacja zadań własnych powiatu z zakresu pieczy zastępczej:

1. Realizacja „3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2024-2026”, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Od 2024 r. obowiązuje opracowany przez PCPR w Gliwicach „3-letni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2024-2026”, który został przyjęty do realizacji na mocy Uchwały Nr IV/337/2024 Rady Powiatu Gliwickiego z 29.08.2024 r. Monitoring ww. Programu znajduje się w dalszej części sprawozdania.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

a) rodzinna piecza zastępcza:

W roku 2025 pod opieką PCPR w Gliwicach funkcjonowały **115 rodziny** sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, w których wychowywało się **182 dzieci** (wg stanu na 31.12.2025 r.). Wśród nich wyróżniamy:

- **66** spokrewnionych rodzin zastępczych (w których było 96 dzieci),
- **40** niezawodowych rodzin zastępczych (w których było 51 dzieci),
- **4** zawodowe rodziny zastępcze (w których było 13 dzieci),

- **4** zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego (w których w ciągu całego roku 2025 r. było 34 dzieci, a na 31.12.2025 r. 16 dzieci),
- **1** rodzinny dom dziecka (w którym w ciągu całego roku 2025 r. była 12 dzieci, a na 31.12.2025 r. 6 dzieci).

W omawianym okresie w Powiecie Gliwickim powstało **26** nowych rodzin zastępczych, w tym 15 rodzin zastępczych spokrewnionych, 8 rodzin zastępczych niezawodowych i 3 zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

W okresie sprawozdawczym łącznie **38** dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą z następujących powodów:

- powrót do rodziny naturalnej – 6 dzieci,
- przysposobienie – 3 dzieci,
- rozpoczęcie procesu usamodzielnienia – 9 wychowanków,
- umieszczenie w innej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – 19 dzieci,
- umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 1 dziecko.

Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z innym powiatem, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi:

- 1) wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
- 2) średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 3) wydatki na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

W 2025 r. na podstawie zawartych porozumień pomiędzy powiatami – w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego przebywało **56** dzieci/pełnoletnich wychowanków pochodzących z 18 innych powiatów (stan na 31.12.2025 r. – 43 dzieci/pełnoletnich wychowanków). Z tego tytułu powiat gliwicki uzyskał w roku 2025 dochody w wysokości 797 586,16 zł.

Natomiast łącznie **50** dzieci/pełnoletnich wychowanków pochodzących z terenu powiatu gliwickiego przebywało w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie 16 innych powiatów (stan na 31.12.2025 r. – **45** dzieci/pełnoletnich wychowanków). Łącznie na ww. cel poniesiono w roku 2025 wydatki w wysokości 1 045 927,61 zł.

b) instytucjonalna piecza zastępcza:

W omawianym okresie zrealizowano **4** postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach w sprawie zabezpieczenia **4** dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dzieci otrzymały skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2025 r. powiat gliwicki prowadził dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze. Jedną typu rodzinnego, tj. Rodzinny Dom dla Dzieci w Paczynie oraz drugą typu socjalizacyjnego, tj. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Przystań Radosne Jutro” we Wróblówce, której prowadzenie od 01.06.2024 r. zlecono Fundacji Szczęśliwe Jutro we Wróblówce.

W placówkach tych przebywało w ciągu roku łącznie 25 wychowanków: w Rodzinnym Domu dla Dzieci w Paczynie 8 wychowanków, z których 4 było pełnoletnich, a w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań Radosne Jutro” we Wróblówce 17 wychowanków.

Placówki współpracowały z PCPR w Gliwicach w zakresie dokonywania okresowej oceny sytuacji dzieci i aktualizowania indywidualnych planów pracy z dzieckiem.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 21/2025 Starosty Gliwickiego z 6 marca 2025 r. średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w Rodzinnym Domu dla Dzieci w Paczynie w 2025 r. wynosiły 5 834,10 zł, natomiast w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań Radosne Jutro” we Wróblówce średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka wynosiły 8 845,82 zł.

Ponadto łącznie w placówkach znajdujących się poza powiatem gliwickim w oparciu o podpisane porozumienia pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego przebywało **30** wychowanków (wg stanu na 31.12.2025 r. – 26 wychowanków). Łączne wydatki w tym zakresie w roku 2025 wyniosły 2 946 553,51 zł

W 2025 r. powiat gliwicki zawarł w sumie **27** nowych porozumień z innymi powiatami.

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

W 2025 r. wspierano proces usamodzielnienia łącznie **36** wychowanków, z których **20** pochodziło z rodzinnej pieczy zastępczej, **13** z placówek opiekuńczo-wychowawczych i **3** z Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych.

Wsparcie, o którym mowa powyżej obejmowało głównie pomoc w aktualizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU), dokonywanie oceny etapowej realizacji tego programu, pomoc w otrzymaniu przysługującej pomocy, monitorowanie uczęszczania przez wychowanków do szkoły i kontynuowania nauki, a także popieranie wniosków usamodzielnianych wychowanków o przydział mieszkań z zasobów gminy oraz monitorowanie i wspieranie wychowanków przebywających w mieszkaniu treningowym w Bojszowie.

4. Finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

Finansowanie pomocy dla usamodzielnianych wychowanków było realizowane w formie wypłaty świadczeń.

Usamodzielnianym wychowankom, którzy opuścili rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczą wychowawczą, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, przysługują następujące formy pomocy:

- na kontynuowanie nauki,
- na usamodzielnienie,
- na zagospodarowanie,
- pobyt w mieszkaniu treningowym.

Tabela nr 8: Finansowanie pomocy dla usamodzielnianych wychowanków w 2025 r.

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba osób którym udzielono pomocy	Pomoc na kontynuowanie nauki	Pomoc na usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie/ zagospodarowane w formie rzeczowej
Wychowankowie rodzin zastępczych	20	16	6	1
Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	13	9	5	1
Wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych	3	0	1	2
OGÓŁEM	36	25	12	4

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2025 r.

Łączna kwota pomocy finansowej dla usamodzielnianych wychowanków wyniosła 237 267,69 zł. Wychowankowie mogli skorzystać z ww. trzech form pomocy finansowej jednocześnie lub osobno w zależności od zgłoszonych potrzeb.

5. Realizacja zadań wynikających z art. 193 oraz art. 194 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2025 r. PCPR w Gliwicach przeprowadziło **232** postępowania administracyjne w sprawie obowiązku ponoszenia odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, które zakończyły się wydaniem decyzji administracyjnej.

Zasady i szczegółowe warunki odstępowania, naliczania, umarzania, odraczania oraz rozkładania na raty opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-

lecznym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej określone są w Uchwale Rady Powiatu Gliwickiego Nr XVIII/158/2016 z 22.06.2016 r.

Tabela nr 9: Liczba przeprowadzonych postępowań dotyczących obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2025 r.

Rodzaj decyzji	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
Odstąpienia od ustalenia opłaty	185
Zobowiązania całkowite lub częściowe do ponoszenia opłaty	7
Inne (decyzje związane z odpłatnością: umorzenia, uchylene, zmiany decyzji itp.)	40
OGÓŁEM	232

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2025 r.

6. Kontrole rodzin sprawujących rodzinne formy pieczy zastępczej.

Zarząd Powiatu Gliwickiego dokonuje kontroli nad środowiskami rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Upoważnienie w tym zakresie na mocy Uchwały Nr 1465/2023 Zarządu Powiatu Gliwickiego z 15.03.2023 r. posiada Dyrektor PCPR w Gliwicach.

W celu przeprowadzenia działań kontrolnych w 2025 r., Dyrektor PCPR w Gliwicach korzystała z pomocy dwóch specjalistów, z którymi zostały podpisane stosowne umowy.

Kontrolami objęto 20 wytypowanych rodzin zastępczych, w tym 10 rodzin zastępczych spokrewnionych, 11 rodzin zastępczych niezawodowych (jedna rodzin pełni równocześnie funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej).

Uwagi osób kontrolujących każdorazowo były przekazywane i omawiane z Dyrektorem PCPR w Gliwicach, a także z rodzinami zastępczymi i pracownikami Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

I. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Działania dotyczące organizowania szkoleń określa *Procedura kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach* przyjęta Zarządzeniem Nr 9/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach z 01.04.2023 r.

a) nabór i kwalifikacja wstępna kandydatów.

Dokonano weryfikacji **8 rodzin** kandydujących do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz **4** kandydujących do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Na zlecenie sądów rodzinnych rozpoznano możliwość pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej i zaopiniowano kandydatury dla **17 rodzin**.

b) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej.

PCPR w Gliwicach prowadziło działalność konsultacyjno-diagnostyczną, określoną w art. 76 ust. 4 pkt 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez szczegółowe rozpoznanie sytuacji i warunków osób kandydujących do pełnienia pieczy zastępczej. Następnie osoby, które przeszły pozytywnie wstępną kwalifikację, skierowane zostały do odbycia szkolenia organizowanego przez PCPR w Gliwicach.

c) organizacja szkoleń dla kandydatów.

PCPR w Gliwicach kieruje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka na specjalistyczne szkolenie, po przeprowadzeniu oceny pod względem spełniania wymaganych warunków. W 2025 r. kandydaci na rodziny zastępcze byli kierowani do Śląskiego Oddziału Terenowego Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w Bytomiu, który przeprowadza stosowne szkolenie. Wydano 19 zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia dla kandydatów

na niezawodową rodzinę zastępczą oraz 3 zaświadczenia potwierdzające ukończenie szkolenia dla kandydatów na zawodową rodzinę zastępczą pełniącą funkcje pogotowia rodzinnego.

II. Promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych kandydatów na rodziny zastępcze w 2025 r.

1. Prowadzono kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze pt. *„Twoje miejsce jest wśród nas”*. Rozprowadzono ulotki, plakaty oraz rozwieszono bilbordy, a także publikowano spoty reklamowe i teledyplomy.
2. Zorganizowano konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych z terenu powiatu gliwickiego pt. *„Twoje miejsce”*, którego celem było zainteresowanie rodzinną pieczą zastępczą zarówno dzieci, jak i ich rodziców oraz pracowników lokalnych placówek oświatowych.
3. W lokalnych mediach prezentowano treści dotyczące pieczy zastępczej uświadamiające społeczeństwo o dużych potrzebach w tym zakresie, a także o drodze do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Zorganizowano Piknik edukacyjny rodzicielstwa zastępczego *„Twoje miejsce jest wśród nas”* dla uczestników Projektu *„Twoje miejsce”* wraz z rodzinami, mieszkańców powiatu gliwickiego, w szczególności rodzin zastępczych, kandydatów na rodziny zastępcze, mieszkańców gminy Pilchowice. Spotkanie pozwoliło na integrację, wymianę doświadczeń oraz poszerzenie wiedzy na temat rodzicielstwa zastępczego.

III. Organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych poprzez szkolenia, integrację i wzajemną pomoc.

1. W roku sprawozdawczym swoją działalność kontynuowały **grupy wsparcia rodzin zastępczych** zorganizowane przez PCPR w Gliwicach, ze spotkań skorzystało łącznie **17 osób**.
2. PCPR w Gliwicach zorganizowało szkolenie dla spokrewnionych rodzin zastępczych z terenu powiatu gliwickiego, w którym uczestniczyło łącznie **6 osób**.
3. Ze wsparcia **rodziny pomocowej** skorzystała **1** zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i **1** rodzinny dom dziecka. Osoby pełniące funkcję rodzin pomocowych posiadały odpowiednie kwalifikacje i warunki do realizacji ww. zadania.

IV. Współpraca ze środowiskiem lokalnym w 2025 r. (w szczególności z sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.)

1. Placówki pomocy społecznej: prowadzona była współpraca z gminnymi asystentami rodzin, w przypadku ich braku z pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej zajmującymi się rodzicami biologicznymi dzieci z powiatu gliwickiego, umieszczonych w pieczy zastępczej. Współpracowano także z domami pomocy społecznej oraz ośrodkiem wsparcia. W roku 2025 odbyły się 4 spotkania z Kierownikami/Dyrektorami Ośrodków Pomocy Społecznej w celu bieżącego omawiania spraw i kwestii pozostających w kręgu zainteresowania wszystkich jednostek, poprawy wzajemnych relacji zawodowych oraz ułatwieniu przepływu informacji między instytucjami.
2. Instytucje i organizacje działające na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego, takie jak:
 - Śląski Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” z Bytomia,
 - Fundacja „ESPA” z Legnicy,
3. Jednostki oświatowe: poradnie psychologiczno-pedagogiczne z Knuruwa i Pyskowic, szkoły i przedszkola.
4. Sąd Rejonowy w Gliwicach wraz z II i IV Zespołem Sądowej Służby Kuratorskiej.
5. Komisariaty Policji.
6. Urzędy Miejskie/Gminy w tym Urzędy Stanu Cywilnego.

V. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, prawnego i terapeutycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2025 r. odbyło się łącznie 41 konsultacji w środowisku. Udzielono ogółem 152 konsultacji psychologicznych dla 155 osób z rodzin zastępczych (łącznie 69 rodzin zastępczych). Udzielono 21 konsultacji pedagogicznych dla 21 osób z rodzin zastępczych (łącznie 13 rodzin zastępczych).

Osoby sprawujące pieczę zastępczą miały zapewnioną możliwość bezpłatnych konsultacji z prawnikiem w PCPR w Gliwicach. W ramach poradnictwa prawnego odbyło się 7 konsultacji, z których skorzystało 4 osoby.

VI. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Okresowe oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, o których mowa w art. 76 ust. 4 pkt 11 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonywane są na posiedzeniach z udziałem odpowiednio rodziny zastępczej albo prowadzących rodzinny dom dziecka, pedagoga, psychologa, właściwego asystenta rodziny biologicznej dziecka, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz z rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

W roku 2025 r. odbyło się **362 posiedzeń**, podczas których dokonano oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Następnie zgodnie z art. 131 ww. ustawy sformułowane zostały pisemne opinie o zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, które skierowano do Sądu Rejonowego w Gliwicach.

VII. Dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Oceny rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy dokonywane są przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie art. 132-134 ww. ustawy.

W 2025 r. oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka objęły 41 rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka, w tym 3 środowiska pieczy zastępczej otrzymało zalecenia. Większość rodzin uzyskało oceny pozytywne. Jedna rodzina zastępcza uzyskała po raz drugi negatywną ocenę, która zgodnie z przepisami prawa skutkowało wnioskiem o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dzieci w dotychczasowej pieczy zastępczej.

VIII. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2025 r. złożono do sądu **17** wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz zgłoszono do ośrodków adopcyjnych **17** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W **3** przypadkach zakończono procedurę adopcyjną i tym samym dzieci opuściły pieczę zastępczą.

IX. Prowadzenie Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej, o którym mowa w 38d- 38f ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej prowadzony jest przez Starostę i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej poprzez obsługę systemu teleinformatycznego przygotowanego przez właściwe ministerstwo.

Zgodnie z art., które weszły w życie 01.02.2023 r., Minister właściwy do spraw rodziny tworzy rejestry obejmujące:

- 1) wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 okres objęcia dziecka pieczą zastępczą ust. 2-4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 okres objęcia dziecka pieczą zastępczą ust. 5 i 6, z podziałem na dzieci umieszczone lub przebywające w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej oraz poszczególnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz na osoby, o których mowa w art. 37 ust. 2-4 i 6, i osoby opuszczające rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, przebywające w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej i poszczególnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 2) wykaz osób posiadających pozytywną lub negatywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 3) wykaz kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

- 4) wykaz rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe;
- 5) wykaz rodzinnych domów dziecka;
- 6) wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych;
- 7) wykaz osób usamodzielnianych.

X. Zapewnianie wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2025 r. w PCPR było zatrudnionych 5 koordynatorów, pod opieką których znajdowało się łącznie 129 rodzin zastępczych. W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonywali pracownicy socjalni.

MONITORING 3-LETNIEGO POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE GLIWICKIM NA LATA 2024-2026

Od 2024 r. obowiązuje opracowany przez PCPR w Gliwicach „3-letni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2024-2026”, którego **celem głównym jest zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo jej pozbawionych ze strony rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie pieczy zastępczej w powiecie gliwickim, w taki sposób, aby zapewnić opiekę, wychowanie i wsparcie zgodnie z potrzebami, traktując priorytetowo zabezpieczenie dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej.**

Cel główny jest realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

a) Cel szczegółowy nr 1: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie gliwickim.

- prowadzono kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze pt. „Twoje miejsce jest wśród nas” (rozprowadzono ulotki, plakaty i rozwieszono bilbordy, a także publikowano spoty i teledyski). W lokalnych mediach prezentowano treści dotyczące pieczy zastępczej uświadamiające społeczeństwo o dużych potrzebach w tym zakresie, a także o drodze do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- zorganizowano konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych z terenu powiatu gliwickiego pt. „Twoje miejsce”, którego celem było zainteresowanie rodzinną pieczą zastępczą zarówno dzieci, jak i ich rodziców oraz pracowników lokalnych placówek oświatowych;
- zorganizowano piknik edukacyjny rodzicielstwa zastępczego „Twoje miejsce jest wśród nas” dla uczestników Projektu „Twoje miejsce” wraz z rodzinami, mieszkańców powiatu gliwickiego, w szczególności rodziny zastępcze, kandydatów na rodziny zastępcze, mieszkańców gminy Pilchowice oraz mieszkańców Domu Pomocy Społecznej „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej. Spotkanie pozwoliło na integrację, wymianę doświadczeń oraz poszerzenie wiedzy na temat rodzicielstwa zastępczego.
- pozyskano 25 rodzin kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, spośród których 9 osób ukończyło szkolenie do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, a 4 osoby ukończyło szkolenie do prowadzenia zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego;
- współpracowano z 46 niezawodowymi rodzinami zastępczymi, 10 zawodowymi rodzinami zastępczymi, w tym z 6 pełniącymi funkcję pogotowia rodzinnego oraz z 1 rodzinnym domem dziecka.

b) Cel szczegółowy nr 2: Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie gliwickim.

- wszystkie środowiska rodzinnej pieczy zastępczej mogły korzystać z poradnictwa i terapii oferowanej przez PCPR w Gliwicach;
- odbyło się łącznie 41 konsultacji specjalistycznych w środowisku. Udzielono ogółem 152 konsultacji psychologicznych dla 155 osób z rodzin zastępczych (łącznie 69 rodzin

zastępczych). Udzielono 21 konsultacji pedagogicznych dla 21 osób z rodzin zastępczych (łącznie 13 rodzin zastępczych);

- osoby sprawujące pieczę zastępczą miały zapewnioną możliwość bezpłatnych konsultacji z prawnikiem w PCPR w Gliwicach. W ramach poradnictwa prawnego odbyło się 7 konsultacji, z których skorzystało 4 osób;
- w roku sprawozdawczym swoją działalność kontynuowały grupy wsparcia rodzin zastępczych, ze spotkań których skorzystało 17 osób;
- łączna kwota wydatkowana na świadczenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka wyniosła 2 929 361,38 zł.

c) Cel szczegółowy nr 3: Zapewnienie opieki dzieciom z powiatu gliwickiego w instytucjonalnej pieczy zastępczej przy założeniu minimalizowania liczby dzieci w ww. formie pieczy zastępczej.

- w 2025 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 53 dzieci pochodzących z terenu powiatu gliwickiego;
- powiat gliwicki prowadzi dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:
 - typu rodzinnego – Rodzinny Dom dla Dzieci w Paczynie
 - typu socjalizacyjnego – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przystań Radosne Jutro” we Wróblówce;
- przewiduje się przeprowadzenie działań kontrolnych w ww. placówkach w roku 2026;

d) Cel szczegółowy nr 4: Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej.

- w omawianym okresie 36 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej otrzymywało świadczenia na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie na łączną kwotę 103 766,95 zł;
- 6 wychowanków zostało wspartych w pozyskaniu lokalu z zasobów gminnych;
- w związku z realizowaniem projektu unijnego skierowanego do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, 1 osoba uczestniczyła w formach wsparcia podnoszących umiejętności prospołeczne i zawodowe;
- 2 usamodzielnianych wychowanków skorzystało z konsultacji z doradcą zawodowym.

MIESZKANIE TRENINGOWE W BOJSZOWIE

Mieszkanie treningowe stanowi formę wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, przygotowującą ich do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym. Pobyt w mieszkaniu umożliwia nabywanie i doskonalenie umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu, w szczególności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, planowania i zarządzania budżetem, organizacji czasu, a także odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Uczestnicy korzystają z indywidualnego wsparcia specjalistów oraz innych osób zaangażowanych w proces usamodzielniania. Realizacja tej formy pomocy sprzyja zwiększeniu samodzielności, poczucia sprawczości oraz przygotowaniu wychowanków do niezależnego życia po opuszczeniu pieczy zastępczej.

W budynku mieszkania treningowego w Bojszowie, przy ul. Brzozowej 6a znajduje się 5 indywidualnych pokoi z osobną łazienką, część wspólna na którą składają się: salon z aneksem kuchennym. Mieszkańcy mają też do dyspozycji taras i teren zielony otaczający budynek. Budynek dostosowany jest również do potrzeb osoby z niepełnoprawnością ruchową.

Kierowanie do mieszkania treningowego odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganých.

Pobyt w mieszkaniu treningowym ma charakter czasowy, zakres i forma wsparcia dostosowywane są do indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańca, z uwzględnieniem celu, jakim jest osiągnięcie możliwie najwyższego poziomu samodzielności.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu treningowym spoczywa na jego mieszkańcach, a szczegółowe zasady jej ponoszenia reguluje Uchwała nr XXXV/277/2022 Rady Powiatu Gliwickiego z 27.01.2022 r. (z późn. zm.). Zasady te przewidują całkowite zwolnienie z ponoszenia opłaty, jeżeli osoba spełnia kryterium dochodowe określone w art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

W 2025 r. w mieszkaniu treningowym przebywały 2 osoby usamodzielniające się z instytucjonalnej pieczy zastępczej.

POMOC DLA OFIAR WOJNY W UKRAINIE

Podstawowym aktem regulującym pomoc dla osób z Ukrainy jest Ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. (t.j. Dz.U. z 2025 poz.337). Ustawa ta ustala szczególne zasady legalizacji pobytu oraz dostępu do świadczeń i usług społecznych dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r. i uzyskali pobyt uznany za legalny (np. status ochrony czasowej i nadany PESEL w kategorii UKR). Legalny pobyt obywateli Ukrainy w Polsce został przedłużony do 4 marca 2026 roku. Do tego terminu przedłużona jest również ważność wiz krajowych, kart pobytu oraz zezwoleń na pobyt czasowy. Zmiany te wynikają z nowelizacji specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym.

1. Pomoc udzielona obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W Domu Pomocy Społecznej w Wiśniczach, na podstawie art. 29 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z 12 marca 2022 r., przebywa obywatelka Ukrainy.

2. Ograniczenia i zmiany w przepisach

Obecnie trwają dyskusje legislacyjne dotyczące dalszego kształtu wsparcia po zakończeniu obowiązywania ochrony czasowej w marcu 2026 r. – w kontekście przejścia do systemowych rozwiązań pomocy dla cudzoziemców.

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE I INTERWENCJA KRYZYSOWA

• PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE, w tym:

1. Psychologiczne:

W 2025 roku poradnictwem psychologicznym objęto **253 osób** i udzielono **505 konsultacji**, w tym:

- **337** indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób dorosłych;
- **98** indywidualnych konsultacji psychologicznych dla dzieci;
- **50** konsultacji dla par;
- **20** konsultacji rodzinnych;
- **95 konsultacji dla 13 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności.**

W ramach ww. konsultacji, odbyło się **24 interwencje w środowisku**, skierowanych wobec tych grup klientów, którzy z różnych powodów, najczęściej bardzo trudnej sytuacji osobistej i/lub materialnej, nie są w stanie dotrzeć do siedziby PCPR w Gliwicach. Ponadto pracownicy odwiedzają kandydatów na rodziny zastępcze w ich miejscu zamieszkania.

2. Pedagogiczne (rodzinne):

W 2025 roku poradnictwem pedagogicznym objęto łącznie **39** osoby, udzielając **60** konsultacji. W ramach poradnictwa rodzinnego zorganizowano spotkania w ramach Szkoły Rodzicielstwa, mające na celu prowadzenie treningu umiejętności rodzicielskich dla mieszkańców powiatu gliwickiego, w tym również dla rodzin zastępczych. Celem programu było podniesienie kompetencji wychowawczych. Odbyto łącznie **58** spotkań, w których wzięło udział **18** osób.

3. Prawne:

W 2025 r. udzielono łącznie **42** konsultacji prawnych, **34** osobom, w tym:

- **20** spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa cywilnego,
- **12** spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa rodzinnego,
- **3** sprawy dotyczyły problemów z zakresu prawa karnego,
- **1** sprawa dotyczyła problemów z zakresu prawa o ochronie praw lokatorów,
- **6** spraw dotyczyło problemów z zakresu zabezpieczenia społecznego,
- sporządzono **10** pism procesowych,

• INTERWENCJA KRYZYSOWA

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej, dlatego zgodnie z jej założeniami, udzielano natychmiastowej pomocy psychologicznej następującym grupom klientów:

- klientom indywidualnym,
- parom małżeńskim i w związkach nieformalnych,
- rodzinom (w tym także rodzinom zastępczym),
- dzieciom (w tym wychowankom przebywającym w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego)
- osobom doznającym oraz stosującym przemoc w rodzinie.

Ponadto w 2025 r. w ramach interwencji kryzysowej udzielono **8** konsultacji psychologicznych **6** osobom. W kontekście przeciwdziałania przemocy, udzielono **63** konsultacji **11** osobom doświadczającym przemocy.

• ZADANIA ZWIĄZANE Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY:

1. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w powiecie gliwickim na lata 2023-2028.

Celem głównym Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w powiecie gliwickim na lata 2023-2028, jest *„Zwiększenie skuteczności działań realizowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na terenie powiatu gliwickiego.”*

Powyższy cel jest realizowany poprzez cele szczegółowe takie jak:

1. Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej.
2. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy domowej, w szczególności wobec dzieci, podejmowanie działań propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.
3. Wspieranie rozwoju instytucji, rozwijanie systemu współpracy pomiędzy instytucjami oraz działania na rzecz osób czynnie współpracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i pomocy osobom jej doświadczającym.
4. Zwiększenie zakresu oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
5. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy domowej.

Raport z monitoringu przygotowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w terminie **do końca maja roku następującego** po badanym roku i przekładany Zarządowi Powiatu Gliwickiego.

2. Program służący działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie gliwickim na lata 2023-2028.

Program realizowany jest we współpracy z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy, takimi jak: m.in. ośrodkami pomocy społecznej, gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, które zostały zobowiązane do udzielenia stosownych informacji.

Celem głównym Programu jest *„Ograniczenie skali zjawiska przemocy oraz skutków stosowania przemocy w Powiecie Gliwickim poprzez działania profilaktyczne w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych przemocą.”* Powyższy cel jest realizowany poprzez cele szczegółowe takie jak:

a) Cel szczegółowy nr 1: Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, rozwiązywania kryzysów, poprawy relacji interpersonalnych w rodzinach dotkniętych przemocą, w szczególności objęcia specjalistyczną pomocą dzieci ze środowisk zagrożonych przemocą.

- zorganizowano **27** spotkań informacyjnych dla rodziców oraz **45** dla dzieci, związanych z zapobieganiem zjawisku przemocy domowej;
- w ramach pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej, poradnictwem specjalistycznym zostało objętych **170** osób. Udzielono **326** konsultacje specjalistyczne w tym psychologiczne, prawne, pedagogiczne, socjalne i terapeutyczne. Wyszczególniono **20** konsultacje psychologiczne dla dzieci ze środowisk zagrożonych przemocą;

- względem osób stosujących przemoc domową, konsultacje specjalistyczne miały charakter motywujący do zmiany i zaprzestania dalszego stosowania przemocy. Zgodnie z pozyskanymi danymi objęto nią **102** osoby, którym udzielono **354** konsultacji specjalistycznych w tym psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, socjalnych i terapeutycznych;
- spośród osób stosujących przemoc domową **40** zostały skierowane na terapię uzależnień.

b) Cel szczegółowy nr 2: Edukacja rodziców/opiekunów w zakresie właściwych postaw wychowawczych, metod i form wychowania oraz konsekwencji stosowania przemocy. Propagowanie pozytywnych postaw rodzicielskich i metod wychowawczych w społeczności lokalnej.

- przeprowadzono **83** warsztaty, szkolenia i zajęcia dla rodziców mających na celu propagowanie prawidłowych postaw wychowawczych, w których wzięło udział **108** osób.
- rozpowszechniono ok. **1000** materiałów edukacyjnych. Z powyższej puli należy zaznaczyć, iż **92** materiałów było opracowanych samodzielnie przez instytucje je udostępniające;
- utworzono **3** bazy danych zawierające informacje na temat pomocy osobom doświadczającym przemocy;
- napisano **3** artykuły mające na celu działania profilaktyczne i edukacyjne w obszarze przeciwdziałania przemocy.

c) Cel szczegółowy nr 3: Zwiększenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych w zakresie pracy z rodziną dotkniętą przemocą poprzez szkolenia w tym zakresie.

- pracownicy instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy aktywnie uczestniczyli w podnoszeniu swoich umiejętności i wiedzy dotyczących pracy z osobami stosującymi przemoc i ich doświadczającymi. **562** osoby uczestniczyły w **42** szkoleniach.

3. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2023-2028.

Ramowy program został uchwalony do realizacji Uchwałą Rady Powiatu Gliwickiego Nr III/19/2024 z 27.06.2024 r.

W 2025 r. prowadzono otwartą rekrutację do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową (odbyło się **40** spotkań rekrutacyjnych). W kwietniu i październiku 2025 r. PCPR w Gliwicach zrealizowało program korekcyjno-edukacyjny, w którym uczestniczyło **25** osób z powiatu gliwickiego oraz miasta Gliwice, z czego **23** otrzymały zaświadczenie o ukończeniu programu.

4. Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2023-2028.

Ramowy program został uchwalony do realizacji Uchwałą Rady Powiatu Gliwickiego Nr III/20/2024 z 27.06.2024 r.

Pomimo prowadzonej otwartej rekrutacji do programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową oraz współpracy z różnymi instytucjami z terenu powiatu gliwickiego, nie zrekrutowano odpowiedniej liczby osób, aby uruchomić program.

5. Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem będący projektem Ministerstwa Sprawiedliwości.

W lutym 2025 r. oferowano bezpłatną pomoc telefoniczną lub osobistą w formie informacji prawnej oraz wsparcia psychologicznego mieszkańcom powiatu gliwickiego w czasie wyznaczonych dyżurów. W ramach promocji wydarzenia na stronie internetowej oraz mediach społecznościowych PCPR w Gliwicach pojawiły się artykuły na ten temat.

6. Kampania „Dzieciństwo bez przemocy”, organizowanej w związku z Międzynarodowym Dniem Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci, obchodzonym 19 listopada.

W ramach kampanii zaprojektowano plakat, rozpowszechniono ulotki oraz stworzono prezentację multimedialną pt. „Lajkuje – nie hejtuję. Zatrzymaj hejt. Wybierz dobro.” Powyższe materiały zostały rozesłane do pięciu powiatowych szkół średnich z Knurowa i Pyskowic oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych.

7. Kampania „16 Dni Aktywizmu Przeciwko Przemocy Ze Względu Na Płeć” organizowanej przez Women’s Global Leadership Institute.

W ramach ww. akcji przygotowano artykuł o charakterze informacyjnym i promocyjnym w zakresie przeciwdziałania przemocy. Powyższy materiał został udostępniony na stronie internetowej PCPR Gliwice.

9. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących świadczonej pomocy specjalistycznej.

Rozesłano ulotki do Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej w Gliwicach, Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu gliwickiego, Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach, Sądu Rejonowego w Gliwicach. Ulotki były również dostępne na stojakach informacyjnych w budynku Starostwa Powiatowego. W 2025 r. rozdano:

- ulotki dotyczące programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową – **100** sztuk,
- ulotki dotyczące programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową – **50** sztuk,
- w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” – ulotka lajkuję nie hejtuję – **50** sztuk,
- plakat w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy – „Lajkuję nie hejtuję” – **50** sztuk,
- ulotki „NIEMOC – PRZEMOC – MOC” – **50** sztuk,
- zaprojektowano plakat w ramach udziału w Kampanii „16 Dni Aktywizmu Przeciwko Przemocy Ze Względu Na Płeć” – artykuł udostępniony na stronie internetowej.

SPRAWY FINANSOWO-KSIĘGOWE I KADROWE

1. Zatrudnienie pracowników w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

Według stanu na dzień 31.12.2025 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zatrudnionych było 29 pracowników (27,13 etatów).

2. W 2025 r. wykonywane były zadania także na podstawie umów cywilno-prawnych:

• w zakresie obsługi PCPR:

- usługa prawna w ramach umowy współpracy z Kancelarią Adwokacką,
- utrzymanie i obsługa strony internetowej PCPR w Gliwicach oraz bieżące świadczenie wsparcia informatycznego i technicznego sprzętu komputerowego i elektronicznego w ramach umowy współpracy,
- sprzątanie pomieszczeń Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej,
- pełnienie zadań opiekuna w mieszkaniu treningowym,
- prowadzenie spraw z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prowadzenie zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

• w zakresie pieczy zastępczej:

- pełnienie funkcji zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka (11 osób),
- pełnienia funkcji rodziny pomocowej (6 osób),
- osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych (7 osób),
- wsparcie metodyczne oraz konsultacje psychologiczne,
- przeprowadzenie czynności kontrolnych nad rodzinami zastępczymi,
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- doradztwo zawodowe dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.
- weryfikacja wniosku o dofinansowanie oraz naniesienie korekt zgodnie z kartą negocjacji w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego o nazwie „Twoje Miejsce”

• w zakresie realizowanego projektu pn. Twoje Miejsce”:

- występ wokalny podczas pikniku edukacyjnego,
- projekt rollup,
- koordynacja projektu,
- obsługa finansowa projektu,
- przygotowywanie postępowań w ramach zasady konkurencyjności.

- W ramach programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 zatrudnione były 43 osoby pełniące funkcję asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej na podstawie umów cywilno-prawnych oraz 2 umowy o współpracę. Ogółem przeznaczono na wynagrodzenia asystentów **854 624,54 zł**.
- W ramach realizowanego programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 zatrudnionych było 18 osób realizujących usługę w formie opieki nad osobą niesamodzielną (podopiecznym) na czas nieobecności opiekuna faktycznego na podstawie umów cywilno-prawnych. Ogółem przeznaczono na wynagrodzenia ww. opiekunów **184 839,05 zł**.

3. Udział pracowników PCPR w Gliwicach w szkoleniach i konferencjach.

W 2025 r. pracownicy uczestniczyli łącznie w 28 różnych formach podnoszenia kwalifikacji (seminariach, konferencjach, szkoleniach, spotkaniach, webinarach). W większości formy te były nieodpłatne.

4. Plan finansowy wydatków budżetowych.

Plan finansowy wydatków budżetowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na koniec roku 2025 wynosił **14 154 599,00 zł**.

Wydatki te zrealizowano w 88,20%. Największy udział w wydatkach budżetowych PCPR – miały wydatki na wypłaty świadczeń społecznych dla rodzin zastępczych, pomoc dla osób, które osiągnęły pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz pomoc dla osób pełnoletnich opuszczających jednostki pomocy społecznej – wydatki te wyniosły **2 998 128,33 zł**, a także wydatki na porozumienia z tytułu umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. Wydatki te wyniosły **2 946 553,51 zł**.

Tabela nr 10: Wysokość wydatków budżetowych PCPR w 2025 r.

Rodzaj wydatku	Plan na dzień 31.12.2025 r.	Wykonanie wydatków	% wykonania planu
Zadania statutowe PCPR	2 311 781,00 zł	2 274 725,11 zł	98,40 %
Placówki opiekuńczo wychowawcze	3 406 200,00 zł	3 050 320,46 zł	89,55 %
Rodziny zastępcze – środki własne	6 768 038,00 zł	5 831 279,35 zł	86,16 %
Rodziny zastępcze – dofinansowanie program wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej – środki z budżetu państwa	89 100,00 zł	89 100,00zł	100,00%
Rodziny zastępcze – Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027” – środki z budżetu państwa	122 445,00 zł	117 857,35 zł	96,25 %
Rodziny zastępcze – Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” – środki z budżetu państwa	76 613,00 zł	74 217,27 zł	96,87 %
Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” – środki z budżetu państwa	276 515,00 zł	268 518,47 zł	97,11 %
Poradnictwo Specjalistyczne i Interwencja Kryzysowa oraz mieszkania treningowe	279 959,00 zł	232 884,63 zł	83,19 %
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	90 632,00 zł	85 106,20 zł	93,90 %
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – dotacja na	29 000,00 zł	25 000,00 zł	86,21 %

realizację programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową – środki z budżetu państwa			
Pozostała działalność – dotacja na zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego w 2025 r.	4 316,00 zł	4 316,07 zł	100%
Projekt „ Twoje Miejsce ” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027	700 000,00zł	431 646,70zł	61,66%
Ogółem:	14 154 599,00 zł	12 484 971 61 zł	88,20 %

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2025 r.

Środki na działalność PCPR pochodziły w większości z budżetu powiatu gliwickiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach uzyskało **dochody w łącznej wysokości 3 807 904,06 zł.**

Głównym źródłem dochodów były dochody z tytułu zwrotu przez gminy powiatu gliwickiego części wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 191 pkt 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które stanowiły 73,62 % wszystkich dochodów jednostki.

Znaczącą pozycję w dochodach PCPR zajmują także dochody z tytułu ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci spoza naszego powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka w powiecie gliwickim.

Wysokość i strukturę dochodów uzyskanych w 2025 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 11: Wysokość dochodów PCPR w 2025 r.

Rodzaj dochodów	Kwota dochodów
Placówki opiekuńczo-wychowawcze – zwroty z gmin	1 514 653,49 zł
Rodziny zastępcze – wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	6 118,64 zł
Rodziny zastępcze – pozostałe odsetki	2 223,55 zł
Rodziny zastępcze – zwroty z gmin	1 288 746,61 zł
Rodziny zastępcze – wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	2 799,56 zł
Rodziny zastępcze – wpływy z zawartych porozumień z innymi powiatami	797 586,16 zł
Rodziny zastępcze – wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	32,00 zł
Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie – odsetki na rachunkach bankowych w tym na rachunku projektowym	32 417,92 zł
Pozostała działalność – koszty obsługi z programów pozabudżetowych	163 326,13 zł
Razem dochody:	3 807 904,06 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2025 r.

PCPR w 2025 roku uzyskało dochody w wysokości 1 288 746,61 zł z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. W dochodach tych zawarto również koszty objęcia dzieci opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Uzyskano również dochody w wysokości 1 514 653,49 zł z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dochody z innych powiatów z tytułu zawartych porozumień, dotyczących zwrotu ponoszonych wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w powiecie gliwickim uzyskano w kwocie 797 586,16 zł. W dochodach tych zawarto również koszty objęcia dzieci opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

- **Finansowanie pieczy zastępczej.**

Uchwałą Rady Powiatu Gliwickiego nr XII/98/2025 z 24.04.2025r. zwiększono wynagrodzenia zawodowych rodzin i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na świadczenia dla rodzin zastępczych i wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka w roku 2025 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 12: Koszty rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 r.

Rodzaj wydatku	Liczba osób pobierających świadczenia	Liczba osób /rodzin pobierających wynagrodzenie/ świadczenie	Wydatki
Wypłata wynagrodzeń w ramach umów zleceń dla zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wraz z pochodnymi	-	11	885 689,43 zł
Realizacja umów zleceń dla zatrudnionych osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w zawodowych rodzinach zastępczych	-	9	130 708,31 zł
Realizacja umów zleceń dla zatrudnionych osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w niezawodowych rodzinach zastępczych	-	1	17 987,41 zł
Realizacja umów zleceń za pełnienie funkcji rodziny pomocowej dla rodzinnego domu dziecka	-	5	15 151,16 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	219	131	2 472 506,89 zł
Dodatki na zwiększenie kosztów utrzymania dzieci niepełnosprawnych w pieczy zastępczej	20	19	51 055,14 zł
Świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	32	15	42 988,86 zł
Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	16	-	94 254,74 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	-	10	123 009,75 zł
Świadczenie fakultatywne na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego	-	8	25 800,00 zł
Środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dzieci lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	-	0	0,00 zł
Środki finansowe dla rodziny zastępczej zawodowej na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu	-	3	31 000,00 zł
Pomoc na usamodzielnienie dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	6	-	36 974,00 zł
Dofinansowanie fakultatywne do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	62	38	49 500,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	1	-	2 272,00 zł
Razem wydatki:		250	3 987 897,69 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2025 r.

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach związane z usamodzielnianiem się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2025 r. przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 13: Koszty usamodzielniania wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2025 r.

Rodzaj wydatku	Liczba wychowanków pobierających świadczenie	Wydatki
Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	9	43 209,95 zł
Pomoc na usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	6	54 087,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej i pieniężnej wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	3	6 470,00 zł
Razem wydatki:		103 766,95 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2025 r.

REALIZACJA PROJEKTÓW CELOWYCH

W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach rozpoczęło realizację projektu „**Twoje Miejsce**” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet VII Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie 07.07 Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.

Umowa o dofinansowanie projektu „Twoje Miejsce” nr UDA-FESL.07.07-IZ.01-0A8E/24-00 została zawarta 25 kwietnia 2025 roku na okres od 1 kwietnia 2025 r. do 31 marca 2027 r.

Ogólna wartość projektu: 2 032 771,92 zł

Dofinansowanie: 1 931 133,32 zł

Wkład własny: 101 638,60 zł

Głównym celem projektu jest wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, w tym rodzin zastępczych i członków ich rodzin biologicznych, kandydatów na rodziny zastępcze, usamodzielnianych wychowanków oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Liczba uczestników projektu zaplanowana do udziału w nim to 200 osób. Dla mieszkańców terenu powiatu gliwickiego zaplanowano szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze oraz do prowadzenia rodzinnych domów dziecka, szkolenia stacjonarne i wyjazdowe dla rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka, upowszechnianie i promowanie idei rodzicielstwa zastępczego, organizację zajęć wspierających, wyjazdów, treningów dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej, organizację kursów, szkoleń i poradnictwa dla usamodzielnianych wychowanków.

W okresie sprawozdawczym:

1. Do udziału w projekcie zrekrutowano 103 osoby, w tym 57 dzieci.
2. W ramach zadania „Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej i wsparcie rodzin zastępczych”:
 - a) realizowano kampanię informacyjno-edukacyjną w zakresie promocji idei rodzicielstwa zastępczego. Kampania obejmowała opracowanie i druk plakatów i ulotek, publikację spotu na telebimie, przygotowanie do publikacji w mediach społecznościowych PCPR postów o charakterze informacyjno-edukacyjnym, publikację artykułów o charakterze promującym ideę rodzicielstwa zastępczego. Pierwszy z artykułów został opublikowany w „Wieściach Gminy Gierałtowice”;
 - b) zrealizowano szkolenia dla dwóch rodzin, kandydatów na niezawodową rodzinę zastępczą;

- c) 14 września 2025 r. zorganizowano piknik edukacyjny promujący ideę rodzicielstwa zastępczego. Wydarzenie pozwoliło spotkać się uczestnikom i zintegrować, zarówno między sobą jak i z lokalną społecznością. Uczestnicy, w przyjaznej atmosferze mogli wymienić doświadczenia oraz wzbogacić wiedzę na temat rodzicielstwa zastępczego.
 - d) przeprowadzono i rozstrzygnięto postępowanie zmierzające do wyboru wykonawcy usługi psychoterapii on-line.
- 3. W ramach zadania „Wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej”:**
- a) wsparcie uczestnikom zapewniali specjaliści ds. pracy z rodziną – w ramach swoich obowiązków regularnie spotykali się z rodzinami zastępczymi będącymi uczestnikami projektu. Spotkania miały formę zarówno spotkań indywidualnych jak i tematycznych warsztatów grupowych. W ramach projektu możliwe było pokrycie wszelkich kosztów wynagrodzeń ww. specjalistek oraz zakup materiałów na warsztaty;
 - b) wsparcie uczestnikom zapewniali także pracownicy PCPR zaangażowani przy realizacji projektu do pracy z dziećmi. W ramach realizowanych spotkań m.in. wspomagano i zachęcano uczestników projektu do podejmowania aktywności, motywowano i monitorowano kompleksowo efekty udzielanego wsparcia;
 - c) doposażono stanowiska pracy specjalistów ds. pracy z rodziną poprzez zakup biurek i komputerów;
 - d) w ramach wkładu własnego wypłacano rodzinom zastępczym świadczenia;
 - e) przeprowadzono i rozstrzygnięto postępowanie zmierzające do wyboru wykonawcy Treningów Umiejętności Społecznych oraz Treningów Zastępowania Agresji.
- 4. W ramach zadania „Rozwój usług wspierających na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą”:**
- a) udzielono wsparcia usamodzielnianej wychowance, przebywającej w mieszkaniu treningowym w Bojszowach. Zadaniem pracownika było wspieranie w rozwiązywaniu bieżących problemów, wspomaganie i zachęcanie uczestniczki do planowania kolejnych kroków w procesie usamodzielniania;
 - b) dla uczestniczki projektu zorganizowano kurs prawa jazdy wraz z badaniem lekarskim;
 - c) rozpoczęto realizację treningów wspierających proces usamodzielniania. Treningi realizowane są przez pracownika PCPR.

ZESTAWIENIE POTRZEB POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W GLIWICACH

- 1.** Konieczność uzyskania pokoju do przeprowadzania posiedzeń ds. okresowych ocen zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Obecnie spotkania te odbywają się raz lub dwa razy w tygodniu w obecności przedstawicieli rodziny zastępczej, rodziców biologicznych, specjalistów współpracujących z nimi (koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny, pedagog, psycholog, kurator, asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, i inni.). PCPR nie dysponuje pomieszczeniem, które spełnia warunki do realizacji ww. spotkań i dotychczas spotkania odbywały się w pomieszczeniach biurowych zakłócając rytm pracy. Od kilku miesięcy także korzystamy z pomieszczeń udostępnionych przez Starostwo Powiatowe, jednak rozwiązanie to jest jedynie doraźne.
- 2.** Podjęcie działań mających na celu umożliwienie realizacji zadań własnych powiatu polegających na prowadzeniu lub zleceniu prowadzenia domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.
- 3.** Utworzenie z pozyskanych środków, np. środków unijnych, budynku przystosowanego do prowadzenia działalności o charakterze ośrodka interwencji kryzysowej lub centrum wsparcia. Ośrodek ten miałby zarówno część dzienną, wraz z aneksem kuchennym, jak i salę szkoleniową, sale spotkań indywidualnych oraz zaplecze noclegowe. Mógłby on spełniać różne potrzeby związane z działaniami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- 4.** Zwiększenie liczby miejsc w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

Edyta Więcek

Dyrektor Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Gliwicach